

SPOLU pro udržitelný život

Zdravá krajina, voda a vzduch = zdravá země.

Ochráníme harmonické životní prostředí i stabilní energetiku

- **Voda je národní zájem.** Ochrana vody zakotvená v Ústavě ČR. Zadržování vody v krajině. Digitální monitoring vodních toků.
- **Ochráníme půdu před záborů a degradací.** Podpora ekologického režimu hospodaření.
- **Nevzdáváme se jádra.** Česko potřebuje stabilní energii z jádra spolu s decentralizovanými obnovitelnými zdroji.
- **Za každého občana navíc jeden strom v krajině.** Chceme stromy v alejích, v zelených pásích i budoucí osamělé velikány. Vysadíme medonosné pásy u vody a v rekreačních zónách.
- **Volba národního ptáka.** Spolu s odborníky i školáky spustíme anketu, která vybere českého národního ptáka.

Podpoříme rozvoj udržitelného zemědělství a venkova

- **Venkův, kde se vyplatí žít a pracovat.** Rozvoj dopravní infrastruktury a kvalitního internetu mimo velká města.
- **Zastropování zemědělských dotací.** Cílená podpora malých a středních firem pomocí dotace na první hektary. Protože korporace už další dotace nepotřebují.
- **Česko bude bio.** Nejen z hlediska kvality potravin, ale i životních podmínek zvířat.
- **Lesy jsou naše národní dědictví, ne jen továrny na dřevo.** Podpora ekologických funkcí lesů. Zisk z Lesů ČR půjde na zadržení vody v krajině.

Harmonické životní prostředí, stabilní energetika

Udržitelný rozvoj = kvalitní život i pro příští generace.

Ochrana zdravého prostředí a přírodních zdrojů je jedním ze základních pilířů naší liberálně-konzervativní politiky. O přírodní bohatství musíme pečovat tak, abychom jej v pořádku předali příštím generacím. Česká republika se zavázala, že bude zmírňovat dopady klimatických změn a přispěje k dosažení uhlíkové neutrality v EU do roku 2050. Green Deal je však pro nás hlavně příležitost, jak investicemi do udržitelného rozvoje, čistých a obnovitelných zdrojů a cirkulárního hospodaření výrazně modernizovat českou ekonomiku a zvýšit kvalitu života. To je velká příležitost pro inovativní české firmy.

Nadcházející energetickou transformaci k obnovitelným zdrojům bereme vážně, ale odmítáme rezignovat na energetickou bezpečnost, soběstačnost a nezávislost. Naši budoucnost vidíme v kombinaci jaderné energie a decentralizovaných obnovitelných zdrojů, zejména fotovoltaiky na střechách, jejíž energii budeme skladovat v bateriích.

Máme řešení pro ochranu vody, zemědělské půdy, pestré krajiny i zdravého života ve městech. Přestože je Česko jednička v třídění, neumíme zatím využít potenciál odpadů jako zdrojů energie nebo stavebních materiálů. To se musí změnit. Zpracujeme také na tom, abychom omezili používání jednorázových obalů, aby odpadu ubylo. Důraz na ekologii podpoříme celostátní

kampaní: Ve spolupráci s Českou společností ornitologickou a základními školami spustíme anketu, která vybere nový symbol Česka, českého národního ptáka.

Pestrá krajina, půda, lesy

- Ochráníme naši půdu. Zastavíme další zábory. Zpřísníme protierozní legislativu. Budeme motivovat zemědělce ke zmenšování půdních bloků, osevní plochu plodiny v erozně ohrožených oblastech omezíme na 10 hektarů.
- Čtvrtina zemědělské půdy se do roku 2030 přesune do ekologického režimu. Omezíme nadužívání pesticidů, fosforu a dusíkatých látek v zemědělství.
- Minimálně desetina zemědělské půdy bude aktivně chránit opylovače a celkovou biodiverzitu (meze, nárazníkové pásy, větrolamy, úhory).
- Podpoříme komplexní pozemkové úpravy, abychom zpomalili erozi, zadrželi v krajině vodu a usnadnili přístup majitelů k jejich pozemkům. Ročně na to vyčleníme nejméně 3 miliardy korun.
- Posílíme vliv vlastníků na stav držené půdy. Novelou zákona o ochraně zemědělského půdního fondu převedeme zodpovědnost za stav krajiny na ty, kdo v ní hospodaří. Podpoříme soukromé vlastníky, myslivce, včelaře, spolky atd., aby sázeli stromy, zakládali krajinné prvky a pečovali o soulad zemědělství a ochrany přírody.
- Ukončíme podporu biopaliv 1. generace a bioplynových stanic, které zpracovávají technické plodiny. (Vhodným doplňkem energetického mixu je naopak bioplyn z odpadu.) Budeme bojovat s negativními vlivy průmyslového zemědělství.
- Podpoříme zalesňování krajiny odolnými smíšenými lesy a obnovu lesů po kůrovcové kalamitě (cílené, nikoli plošné kácení, následná péče, kompenzace ztrát). Pomůžeme odpovědným soukromým vlastníkům, ve státních lesích upřednostníme jejich neprodukční, ekologickou funkci.
- Ochrana úrodné půdy má přednost před výstavbou výrobních a logistických center.
- Zdvojnásobíme plochu nejpřísněji chráněného území a vyhlásíme dva nové národní parky – NP Soutok („Moravská Amazonie“) a NP Křivoklátsko.
- Viníky ekologických havárií budeme postihovat přísněji. Zavedeme funkční systém likvidace starých ekologických zátěží a řešení ekologických havárií neznámých původců. Revidujeme současné právní předpisy (zákon o ekologické újmě). Zpřísníme podmínky a kontroly nakládání s toxickými a nebezpečnými látkami.

Čistá voda a zdravý život

- Ochranu vody zakotvíme do Ústavy ČR. Sjednotíme pravidla a kompetence týkající se vody.
- Obnovíme přirozený vodní režim v krajině. Podpoříme obnovu mokřadů, tůní, malých vodních nádrží a niv. Zpomalíme vybrané vodní toky a zprůchodníme je pro migraci ryb. Zrevidujeme meliorace a podpoříme jejich zrušení tam, kde z půdy zbytečně odvádějí vodu.
- Ochráníme vodu před znečištěním z průmyslu, skládek i zemědělství. Zajistíme průběžný digitální monitoring kvality toků v rizikových oblastech. Tragédie z Bečvy a neschopnost státu najít viníka se už nesmí opakovat.
- Zlepšíme dostupnost pitné i užitkové vody. Podpoříme stabilní vodohospodářskou infrastrukturu a propojování vodárenských soustav. Podpoříme modernizaci čističek, využívání vyčištěných odpadních vod a alternativního čištění. Budování drahých vodárenských nádrží dovolíme jen výjimečně.

- Budeme budovat zelená města (zelené střechy, výsadba stromořadí, aktivní hospodaření s dešťovou vodou) a „města krátkých vzdáleností“. Podpoříme výstavbu v brownfieldech, aby se zástavba zbytečně nerozšiřovala do zelených ploch (demoliční fond, evropské fondy).
- Při územním a strategickém plánování nám půjde o prevenci vzniku tepelných ostrovů. Zvláštní ochranu si zaslouží citlivé objekty, jako jsou školy, zdravotnická zařízení nebo domovy seniorů.
- Podpoříme elektromobilitu a zlepšíme tak kvalitu ovzduší ve městech. Dostupnost elektromobilů zajistí technologický pokrok a rozsáhlá modernizace infrastruktury.

Cirkulární hospodářství a energetika pro 21. století

- Nic není odpad. Zlepšíme recyklaci vyříděných plastů a skla, které teď na trhu nemají uplatnění a končí na skládkách. Vytvoříme centrální katalog recyklovaných stavebních prvků a vybudujeme „recyklační huby“, které budou z odpadu vyrábět daňově výhodné stavební materiály. Podpoříme související technologický vývoj a výzkum. Budeme motivovat výrobce a distributory k tomu, aby používali méně jednorázových obalů.
- Podpoříme kompostování a využívání bioodpadu (především gastroodpadu) k výrobě biometanu.
- Limity těžby uhlí jsou pro nás konečné a neprolomitelné. Odstavování uhelných elektráren bude probíhat průběžně spolu s přechodem na nízkoemisní zdroje (plyn, odpad, biomasa). Narovnáme podmínky na trhu a nepřipustíme rozpad centrálního zásobování teplem.
- Vzroste význam zemního plynu jako přechodného zdroje k vyrovnávání výkyvů. Nárůst jeho podílu nás ale nesmí geopoliticky ohrozit. Proto zajistíme podíl na terminálu LNG v sousední zemi, abychom měli přístup k více zdrojům.
- Podporujeme výstavbu nového jaderného bloku v Dukovanech pod podmínkou, že ho nebudou stavět ruské ani čínské firmy. Budoucnost využití jádra vidíme v menších modulárních reaktorech.
- Nová fotovoltaická zařízení na sto tisících střech do roku 2025. Vlastníkům se zjednoduší instalace zařízení na domech, získanou energii budou moci sdílet nebo prodávat. Zavedeme provozní podporu menším fotovoltaickým zařízením díky soutěžení v aukcích (zelený bonus vyplyne z rozdílu mezi tržní cenou a nejnižší vysoutěženou cenou).
- Česko přestane zaostávat v šetření energií. Ve veřejných zakázkách zohledníme celý životní cyklus a podpoříme efektivnější nakládání s energiemi ve státních budovách.
- Zjednodušíme dotace pro malé a střední firmy, budeme pokračovat v programu Zelená úsporám (zateplování, výměna kotlů, instalace FVT ve spojení s bateriemi, tepelná čerpadla s FVT).
- Podpoříme budování bateriových úložišť, případně využití geotermální energie či přeměnu přebytečné energie na využitelný vodík, který v budoucnu umožní transformaci české energetiky.
- K transformaci energetiky efektivně využijeme fondy EU. Zvláštní pozornost si zaslouží strukturálně postižené kraje – Karlovarský, Moravskoslezský a Ústecký kraj. Protože z jejich průmyslu těžila celá republika, z dnešní transformace musejí odejít jako vítězové.

Udržitelný rozvoj zemědělství a venkova

Kdo o krajinu pečuje s láskou a zodpovědností, zaslouží si ty nejlepší podmínky.

Máme před sebou mnoho výzev: Výkyvy počasí kvůli klimatickým změnám, kůrovcovou kalamitu, která zpustošila velkou část lesů, nebo postupné vyliďňování venkova. V Čechách, na Moravě i ve Slezsku však stále žije mnoho lidí, kteří se k naší zemi chovají s láskou a řádnou péčí. (Každý, kdo se v naší zemi chová s láskou a řádnou péčí, k tomu musí získat ty nejlepší podmínky.) Naším úkolem je jim v tom co nejvíce pomoci. Naší vizí je moderní, konkurenceschopný venkov, který překonal období intenzivního zemědělství a rozvíjí se v něm místní řemesla a rodinné farmy. Bez kompromisů a zbytečné byrokracie.

K tomu je třeba zastavit odchod lidí z venkova, a tedy zajistit takovou infrastrukturu a služby, díky nimž se tam vyplatí žít a pracovat. Podpoříme především snadnější dojíždění do práce a školy a ve spolupráci s operátory zlepšíme pokrytí venkova vysokorychlostním internetem, který se během následujících tří let stane samozřejmostí všude v České republice. Vytvoříme také podpůrný program „Náš venkov“, který se pomocí strategického plánování a spolupráce mezi ministerstvy zaměří na celkový rozvoj venkova a na ochranu rázu venkovských sídel.

Stejně důležitá je společná péče o úrodnější půdu, pestřejší lesy a čistší vodu. Tím nejlepším hospodářem v krajině je dobře motivovaný a vzdělaný farmář či lesník, který bude vstřícný k budování tradičních krajinných prvků. Ekologicky udržitelné zemědělství a lesnictví, které bude vždycky finančně náročné, budeme kompenzovat dotacemi a plošnými platbami. Podporujeme platbu na první hektary a zastropování dotací pro velké firmy, které bude přihlížet k podmínkám českého zemědělství a přispěje k rozvoji dobrého hospodaření.

Budoucnost pro venkov

- Podpoříme venkovské podnikatele a drobné živnostníky. Veřejné zakázky budou brát v úvahu vzdálenost od dodavatele ke spotřebiteli.
- Podpoříme dlouhodobý rozvoj turistiky, cykloturistiky a vodáctví. Venkovské oblasti lépe propojíme stezkami a zaměříme se na údržbu vodních toků. Naším cílem je rozvoj rekreačního potenciálu, ubytování, regionálních specialit, zážitkových a výukových programů.
- Udržíme tradiční finanční podporu venkovské kultury a spolkové činnosti (včelaři, rybářské spolky, hasiči, sportovní a myslivecké spolky).
- Budeme podporovat výměnu domácích kotlů a instalaci fotovoltaiky na střechách (ne na zemědělské půdě).
- Zjednodušíme převod majetku státu na obce a města u veřejně prospěšných staveb a veřejných prostranství.
- Chceme rozvíjet sociální zemědělství jako nástroj pro péči a pomoc lidem s handicapem a větší integraci díky přiměřenému zapojení těchto osob dle jejich schopností v oblasti zemědělství. V ČR takové projekty již někde úspěšně fungují, ale potenciál není ani zdaleka využit.

Zemědělství

- Budeme účinněji podporovat rodinné farmy a malé, střední a začínající zemědělce (včetně pronájmu státní půdy).

- Nastavíme jasná pravidla čerpání a budeme důsledně kontrolovat propojení firem čerpajících dotace.
- Zvýšíme kvalitu zemědělského školství, abychom mladé zemědělce lépe připravili na modernizaci a robotizaci odvětví.
- Platba za ekologické činnosti, kterou zemědělci dostávají ve formě dotací, bude jednoduchá, rychlá a efektivní. To vše stále s ohledem na to, jak šetrně ke krajině a zvířatům zemědělec přistupuje.
- Podpoříme zkracování odbytových řetězců. Budeme zemědělce motivovat k tomu, aby suroviny dokázali sami zpracovat a dodat na místní trh (obchody, farmářské trhy, prodej ze dvora). Podpoříme skutečná odbytová družstva, zlepšíme postavení prvovýrobců.
- Podpoříme ustavení strategického investičního fondu, kterým podpoříme vstup dodavatelů do zpracovatelských firem. Jde nám o dlouhodobě výhodnou participaci farem na zpracování a obchodu s potravinami, která se už osvědčila v zahraničí.
- U komodit, kde to v našich podmínkách dává smysl, chceme zvyšovat potravinovou bezpečnost. Stejně tak podpoříme bioprodukcí potravin a budeme neústupní v prosazování našich národních zájmů v oblasti dvojí kvality. Podpoříme činnost potravinových bank, abychom snížili plýtvání.
- Zřídíme dobrovolný rezervní fond na podporu farmářů v případě přírodních katastrof. Ukládky do takového fondu by byly nákladovou položkou. Účast ve Vinařském fondu bude dobrovolná.
- Na úrovni EU nedovolíme dovoz potravin ze třetích zemí, které nesplňují naše přísné standardy. Budeme prosazovat společný přístup ke vhodnému zacházení se zvířaty (včetně celoevropského zákazu klecových chovů nosnic či kožešinových farem) tak, aby zákazem nebyli znevýhodněni čeští zemědělci.
- Zajistíme kofinancování II. pilíře tzv. Programu rozvoje venkova alespoň 35 % ze státního rozpočtu. Podpurný a garanční rolnický a lesnický fond chceme dále rozvíjet jako vhodný nástroj národní podpory agrárního sektoru pro malé a střední zemědělce s částkou minimálně 2 mld. Kč a rovněž zachováme podporu nákupu půdy přes Podpurný a garanční rolnický a lesnický fond jako dopsud.

Hospodaření v krajině

- Prioritou hospodaření ve státních lesích bude ekologická funkce a dlouhodobá udržitelnost, nikoli okamžitý zisk. Stát půjde příkladem. Podpoříme rozvoj agrolesnictví.
- Budoucí zisky ze státních lesů nepůjdou do státního rozpočtu, namísto toho budou přispívat k obnově lesních ekosystémů a ochraně vody.
- Zasadíme se o rozvoj malých a středních dřevařských a lesnických firem, aby byly konkurenceschopné při získávání státních zakázek. Lokální zpracování dřeva ušetří silnice a podpoří podnikání. Podpoříme dřevo jako obnovitelný materiál ve stavebnictví minimálně u veřejných zakázek.
- Posílíme pravomoci vlastníků půdy a hospodářů v organizaci honiteb. Včasné řešení problémů s přemnoženou zvěří či škůdci uchrání krajinu před většími škodami a ušetří veřejné peníze.
- Podpoříme větší využívání organických hnojiv, šetrné využívání pesticidů či využívání jejich variant bez zbytečného uvolňování dusíku.

- Voda jako priorita. Podpoříme obnovu přirozených prvků (remízky, tůňky, mokřady) a budování šetrných malých vodních ploch. Podpoříme vymezování, obnovu a revitalizaci říčních a potočních niv s pomocí přírodě blízkých postupů.